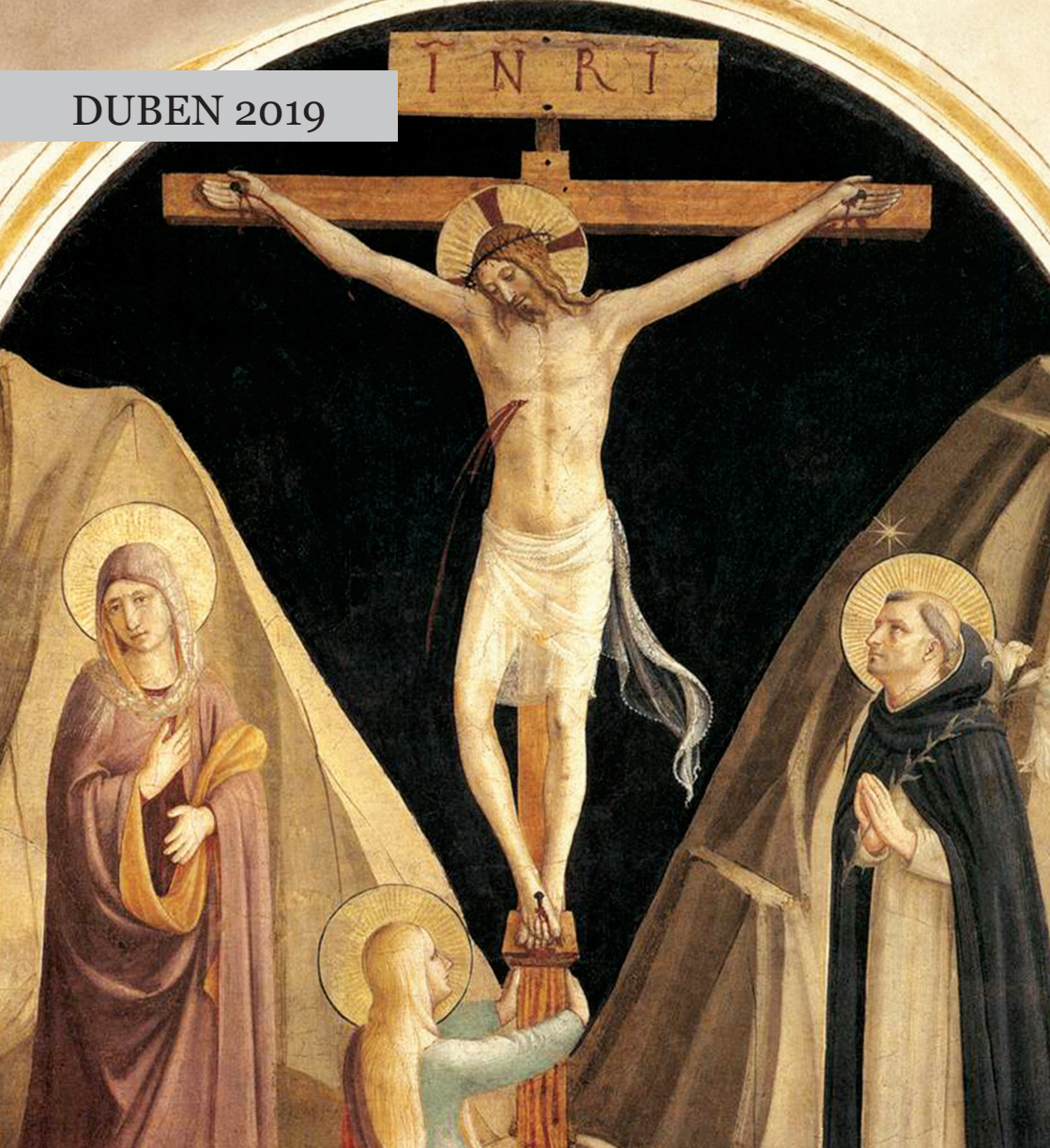

DUBEN 2019

OPUSCULUM

ČASOPIS ČESKÉ DOMINIKÁNSKÉ RODINY

Püst a Velikonoce s Timmothym Radcliffem

@PustAVelikonoceSTimmothymRadcliffem

Obsah

Úvodní slovo

SM. Krista Chládková OP: Boží šňěrovačka | 2

Fr. Lukáš Fošum OP: Výzva k modlitbám za povolání
do všech větví dominikánské rodiny | 3

Fr. Pavel Maria Mayer OP: Dopis k misiím 2019 | 4

Dominikánský měsíc pokoje | 5

Půst a Velikonoce s Timothym Radcliffem | 6

130. výročí vzniku České kongregace sester dominikánek | 7

Program formačního setkání laiků | 10

Ze života místních laických sdružení | 11

SM. Vincenta Vodáková OP: Paměť kongregace a ČODLF 4
Rozhovor se SM. Václavou Holubovou OP | 12

A kdyby Kristus nevstal? Z kázání fr. Davida Macaira OP | 18

Jitka Hosanna Štěpánková: Postní kasičky | 19

Příloha: Čtyřletí obnovy dominikánské laické formace
květen a červen 2019 | I–III

Ze života místních laických sdružení | IV

Boží šněrovačka

„Neobyčejně zašněrován“ prý bude otec Gabriel, když nebude muset psát úvodník dubnového OPuscula. Hned jsem si ho představila v rukou Panny Marie rozvazující uzly. Škoda, že neumím kreslit...

Přestože to asi nemyslel až tak doslova, přivedl mě k přemýšlení o naší lidské zašněrovanosti. Jistě máme uzly, které by už bylo na čase Panně Marii k rozsukování svěřit, aby se úplně nezadřely pod kůži. Ale když sleduji některé naše starší sestry, zdá se, že pod kůži se může trvale zadřít i dobré šněrování, svazky s Bohem, kterými jsme se nechali svázat zcela vědomě a dobrovolně, s touhou být s Ním spojeni víc a víc.

Máme ve Střelčicích sestru Bertrandu. Alzheimerova choroba už jí hodně vzala, často chodí po chodbách a ptá se, co je za den, kam má jít, kde bydlí... Nedávno však jednu sestru překvapila zcela jinou otázkou: „Sestřičko, hledáte něco?“ Dotyčná pohotově odpověděla: „Štěstí“. Sestra Bertranda se obrátila, kousek popošla, otevřela dveře u kaple a řekla: „Tak hleďteje tady. Tady je štěstí. Takové, co se neztrácí.“

Kéž se nám všem v dominikánské rodině, jednotlivě i spolu, daří k podobné svázanosti s Pánem směřovat. Konečně, nejsme na to zdaleka sami, Panna Maria umí uzly nejen rozvazovat. A především, stejnou touhu za svého pozemského putování vyjádřil sám Ježíš: „Jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, tak i oni ať jsou v nás“ (Jan 17, 21). Přeju krásné postní a velikonoční šněrování!

SM. Krista OP

*„Jako ty, Otče,
ve mně a já v tobě,
tak i oni ať jsou
v nás“ (Jan 17, 21).*

Výzva k modlitbám za povolání do všech větví dominikánské rodiny

Milí bratři a sestry,

povolání je v první řadě dar od Boha. Mnohaleté a stále se potvrzující zkušenosti řeholních společenství však ukazují, že Pán tato povolání sesílá tam, kde je po nich touha a připravenost je přijmout. Naše odevzdanost do Boží vůle v otázce budoucnosti našich komunit a touha po jejich pokračování a růstu se v první řadě projevuje modlitbou. V našich komunitách a společenstvích se již osvědčila modlitba litaní k Panně Marii *In omni tribulatione* a také modlitba posvátného růžence za nová povolání. V návaznosti na již zaběhlou praxi zůstává nejhodnějším dnem k modlitbě za nová povolání středa, každá komunita, společenství terciářů nebo samotní bratři a sestry si samozřejmě mohou rozvrhnout modlitby podle svého uvážení a svých možností. K již „vyzkoušeným“ a osvědčeným modlitbám je možno připojit ještě jednu, která už také přinesla mnohé plody: je to od sedmdesátých let minulého století používaná modlitba bratří polské dominikánské provincie. Inspirovali jsme se jí a nabízíme vám ji v upraveném českém překladu.

S důvěrou a vytrvalostí prosme Pána žně, aby posílal dělníky na svou žeň

fr. Lukáš Fošum OP, provinciál

Modlitba za hlasatele evangelia

Pane Ježíši Kriste,
jako jsi povolal před mnoha věky
ve své církvi rodinu svatého Dominika
k hlásání evangelia,
prosíme tě, pošli i dnes apoštoly na svou žeň.
Uděl jim odvahu, moudrost a milost,
aby před lidmi svorně svědčili
o tvé smrti, tvém vzkříšení
a tvém příchodu ve slávě.
Dej nám, Pane,
abychom na přímluvu tvé Nejsvětější Matky,
Ochránkyně našeho řádu,
byli smělymi obránci víry
a světlem rozhánějícím lhostejnost a temnoty hříchu.
Neboť ty jsi stále s námi. Amen.

Dopis k misiím 2019

Fr. Pavel OP na misiích v Ústí nad Labem. Foto: © Jan Rosenauer

Milí bratři a sestry misionáři,

pěkně Vás zdravím od svaté Zdislavy a posílám Vám dopis o misiích v tomto roce. Na setkání Kazatelského střediska v lednu t. r. padlo rozhodnutí, že letos nebude misie v té klasické letní podobě, jak jsme byli 20 let zvyklí.

Aby však nevyvanul náš apoštolský duch, rád bych Vám nabídl tři alternativy misijní služby:

1. Otevřené pole misijního působení je naše bazilika svaté Zdislavy v Jablonném. Přes léto k nám přichází velké množství různých návštěvníků a ti jsou rádi, když se jich někdo ujme a v našem poutním areálu se stane jejich průvodcem. Někdy se hosté potřebují i svěřit a rádi přijmou službu přímluvné modlitby. S pomocí

Ducha svatého je možné přiblížit návštěvníka Bohu, anebo k Němu alespoň pootevřít dveře. Takovouto službu slova, modlitby a otevřeného srdce bychom potřebovali zajistit zvláště v termínu od 21. června do 8. září. Bylo by krásné, kdybyste se mohli v tomto intervalu v misijní službě prostrídat podle Vašich možností (třeba po týdnu). Pokud byste měli o tuto formu evangelizace zájem, přihlaste se, prosím, na adrese hoste@zdislava.cz a navrhněte i konkrétní termín, v kterém by se Vám to hodilo.

2. Druhou možností je podpořit františkánskou městskou misii. Ta bude letos opět v Ústí nad Labem poslední týden v září. Domlouvám teď s otcem Jakubem Sadílkem OFM podrobnosti našeho případného zapojení. Pokud byste měli čas a chuť podpořit tuto důležitou městskou misii, přihlaste se mi na adrese pavel@op.cz.

3. A pak je možné evangelizovat tam, kde jsem. Naše křesťanské povolání je ze své podstaty misijní. Největší službou lásky je, když v jednotě s Pánem napomohu někomu dalšímu s Bohem se setkat. Zde by měly předcházet modlitby za toho dotyčného, za dar víry a modlitby k Duchu Svatému, aby On připravil to setkání a ukázal to nejlepší místo i způsob. Výhodou této misijní služby je, že může být permanentní a právě tam, kde bydlím či pracuji.

Předem děkuji všem, kdo si nějakou z misijních služeb zvolíte a otcovsky Vám + žehnám.

V Kristu Váš

*fr. Pavel Maria Mayer OP
promotor pro apoštolát*

Dominikánský měsíc pokoje

V rámci celořádkové aktivity Dominikánský měsíc pokoje, vyhlášené magistrem řádu, proběhla v naší provincii sbírka na podporu univerzity v Uele v Kongu.

Z několika příspěvků, které se sešly, a následného dorovnání Českou dominikánskou provincií byla shromážděna částka 6.700 CZK.

Děkujeme všem, kteří přispěli, ať již finančně, či modlitbami.

Ať je stále naší větší radostí dávat než dostávat (Sk 20, 35)

*fr. Lukáš Fošum OP
provinciál*

ZVEME VÁS NA...

Zahájení poutní sezóny v Jablonném v Podještědí – pouť dětí ke svatě Zdislavě

1. května 2019, zahájení v 10 hod. mši svatou v bazilice (fr. Lukáš Fošum OP)

Hlavní pouť ke svatě paní Zdislavě

1. června 2019 v Jablonném v Podještědí

Pouť dominikánské mládeže

14.–16. června 2019 ke sv. Zdislavě do Jablonného v Podještědí

Setkání dominikánské rodiny

12. října 2019 v Praze

Bližší informace najdete v dalších číslech OPuscula a na internetu.

Půst a Velikonoce s Timothy Radcliffem

Milí přátelé,

zveme vás na netradiční cestu nastávající postní a velikonoční dobou. Průvodcem nám bude fr. Timothy Radcliffe OP prostřednictvím svých knih: <https://www.facebook.com/PustAVelikonoceSTimothymRadcliffem/>

Proč být křesťan? Jak žít svůj křest a biřmování? Proč chodit do kostela? – Potřebujeme si tyto otázky ještě vůbec klást? Vždyť my to víme, natož se to stalo součástí našeho života, že nám to připadá zcela samozřejmé. A pomalu nenápadně nám to zevšednělo. Fr. Timothy všechny tyto otázky, všechna tato tajemství vrací do hry, nově je nasvětčuje a ukazuje nám, že budeme-li pravdiví, nikdy nám nemohou zevšednět. Jsou stálým zdrojem úžasu, stále nové, mladé, svěží a vyvádějí nás z našich malých skořápek do obrovského prostoru svobody v Bohu.

Půst není doba zakaboněných tváří a nervních tiků od sebestlačování. Půst je doba nového rozkvětu naší svobody, nového nadechnutí, setřesení všech hloupých a zbytečných nánosů deformujících naše lidství, doba, jež nás má uvést do pravé křesťanské radosti.

Tak tedy: Vzhůru do Radosti!

Za celý Krystal OP

SM. Guzmána OP

130. výročí vzniku České kongregace sester dominikánek

je jistě vhodnou příležitostí k tomu, abychom Bohu slavnostně poděkovali za vše, čím mohly sestry dominikánky přispět k šíření Jeho království mezi lidmi.

Chceme tak učinit mj. při letošním setkání dominikánské rodiny 12. října 2019 v Praze, kam Vás tímto srdečně zveme. Přikládám malou „ochutnávku“ z naší historie. Jde o novodobé překlady dvou dopisů, jejichž originály se zatím nepodařilo dohledat,¹ a stručné shrnutí vzniku kongregace.

Zakončím citátem, kterým sestra Jiřina Běhalová OP uzavřela dějiny prvního kongregačního čtvrtstoletí: „Ano, Pane, Tobě jsme se odevzdaly, Tobě důvěřujeme, za Tebou půjdeme, kamkoli nás povedeš.“

*SM. Krista Chládková OP
generální představená č. 9*

* * *

Gleisdorf, 11. března 1889

Milé sestry z kongregační rady,

srdečně Vás zdravím a posílám program příští porady. K jednomu z důležitých bodů poznamenávám: dá-li Pán, v létě tohoto roku skončí noviciát sestry Dominika a Česlava, a dle přání českých ctihodných bratří dominikánů by po složení slibů měly patřit k naší nové filiálce v Řepčíně. Bude třeba tam s nimi poslat někoho z našich zkušených sester. Ideální by bylo, kdybychom jako představenou dokázaly uvolnit sestru, která má české kořeny a již má za sebou zkušenost aspoň jedné assignace.

Prosme Pána, aby nám ukázal, koho pro tuto službu vyvolil.

*podpis nečitelný
představená kongregace*

¹ Jistá míra podobnosti s Rukopisem královédvorským a zelenohorským není vyloučena.

Olomouc 11. března 1889

Milý spolubratře,

zdravím Tě a rád vzpomínám na naše poslední setkání, při kterém jsme si tak krásně padli do noty nadšením pro všeslovanskou myšlenku.

Jak jsem Ti říkal, máme v plánu založit poblíž Olomouce českou školu. Přestav si – čeština nejen jako předmět nepovinně volitelný, ale předmět vyučovací! Všechny předměty přednášené česky! Už se nemohu dočkat, až se z formace u sester v Gleisdorfu vrátí naše terciářky a vznikne tu nová kongregace, česká kongregace sester dominikánek, která se bude intenzivně věnovat výchově a vzdělávání českých a moravských dívek v jejich mateřštině. Štýrské sestry si sice myslí, že tu v létě založí filiální dům svojí kongregace, ale to už se pak nějak zařídí...²

Nyní musím jít dokončit další číslo *Růže dominikánské*, uzavírám tedy svůj krátký pozdrav modlitbou a přáním Božího požehnání.

Fra Angelus Lubojacký OP

Foto: Sestry dominikánky

² O České kongregaci sester dominikánek se tedy dá říct, že byla tak trochu ukradená. Ale proč by Bůh i ukradenou kongregaci nemohl použít k dobrému?

„**Česká kongregace sester dominikánek** vznikla v Olomouci-Řepčíně na popud olomouckých otců dominikánů a několika členek III. řádu, které se cele oddaly tomuto dílu a věnovaly mu všechn svůj majetek. Olomoučtí dominikáni se postarali, aby se jim dostalo řeholní výchovy v klášteře sester dominikánek v Gleisdorfu ve Štýrsku. Odtud se vrátily i s první představenou, sestrou gleisdorfského kláštera M. Rajmundou Jindrovou, která byla českého původu. Den jejich příjezdu, **12. září 1889**, si připomínáme jako den vzniku naší kongregace. Matku Rajmundu ctíme jako svou zakladatelku, neboť ona vložila do tohoto díla mnoho utrpení, příklad ctností a heroické lásky, a tím je pro nás vzorem a povzbuzením.“ (z úvodu *Stanov České kongregace sester dominikánek*)

Letní tábor pro děti a mládež

Rády bychom pozvaly všechny zájemce ve věku mezi 9 a 18 lety na náš tábor.

Místo konání: fara Charváty (u Dubu na Moravě)

Termín: 10.–17. srpna 2019

Přihlášky a informace na adrese: roberta@dominikanka.cz

Těší se nejen sestry dominikánky!

V Jablonném se hledají dobrovolníci na letní poutní sezónu 2019

Dovoluujeme si Vás oslovit s prosbou o pomoc se zajištěním poutní sezóny v Jablonném v Podještědí. Uvítáme dobrovolníky, kteří by nám zvláště během letních prázdnin pomohli (za byt a stravu) zajistit: celodenní uvítací službu v bazilice, průvodcovské služby pro komentované prohlídky, pomoc s přípravou pro ubytování poutníků v Centru pro rodinu svaté Zdislavy, vaření aj.

Kontakt: SM. Roberta Ševčíková OP

Tel.: 731 203 817

E-mail: roberta@dominikanka.cz

Program formačního setkání

Brno-Veveří 17.–19. května 2019

Téma: Studium, stálá formace

Církevní domov mládeže Petrinum, Veveří 462/15, Brno. Přihlášky posílejte na machacik@volny.cz; uzávěrka přihlášek 30. dubna. Ubytování ve dvou a třílůžkových pokojích, sociální zařízení a kuchyňka na patře. Parkování ve dvoře. Předpokládaná cena 1000 Kč, záloha 500 Kč na účet č. 268 154 211/0300 VS 1905, zbytek hotově na místě.

Pátek

16:00 – 18:30 příjezd, ubytování, večeře

19:00 mše sv. + večerní chvály v kapli

19:45 ubytování a večeře pozdně příchozích

20:00 fr. Hyacint, řádový promotor pro laiky: promluva o roli studia v křesťanském a dominikánském životě

Sobota

8:30 seznámení s článkem Viviana Bolanda OP, socia magistra řádu pro společný život a formaci, o čtyřech aspektech dominikánské formace

10:00 Program stálé formace v našich sdruženích. Diskuzní kruhy: 1) formace lidská, 2) náboženská (duchovní), 3) intelektuální, 4) apoštolská.

14:30 Můj individuální plán studia. Diskuzní kruhy: 1) Písmo, 2) Tradice církve (církevní otcové, klasická díla teologické a duchovní literatury), 3) Nauka církve (Katechismus, věrouka, dokumenty II. vat. koncilu, encykliky, adhortace) 4) Současná duchovní literatura

17:00 Spravedlnost, mír a péče o stvoření jako priorita řádu. Poselství z Fatimy 2018. Poté diskuze: Jak se zapojit do této řádové linie?

20:00 In vino Veritas: Posezení u „nového vína dominikánské spirituality“ s tématem Pravdy: jak ji poznat, hájit a předávat v dnešním světě

Neděle

9:00 mše svatá

10:30 přednáška: S.M. Marie Pitterová: Boží Moudrost a lidská moudrost (Kniha Moudrosti)

13:30 shrnutí, rozloučení, úklid, odjezd

Vzhledem k nedostatku místa neuvádíme všechny body programu (modlitba, jídlo apod. – nebojte, budou). Podrobný program na <http://laici.op.cz/>

Čtyřletí obnovy dominikánské laické formace

květen 2019: Znamení doby

Dominikánský bonmot praví, že studium je naší formou askeze. A skutečně, když se podíváme na to, co všechno bychom měli studovat, abychom byli dobrými apoštoly, vypadá to na notnou dávku askeze, a nejen v postě. Ráno přečíst kapitolu z Písma, pak odstavec z Katechismu, kapitolku z církevního otce, jednu otázku ze Sumy svatého Tomáše, nesmíme zapomenout na dokumenty II. vatikánského koncilu a papežské encykliky. K tomu nějakou kvalitní duchovní četbu... a dominikánský asketický den se sklání k večeru. Pokud se však studijní plán nastaví správně, může se studium stát naopak osvěžením, povzbuzením, dokonce potřebou. Askeze se změní v radost.

Studium by se však nemělo omezovat na četbu teologické a duchovní literatury. Už svatý Dominik prohlásil, že nechce studovat z mrtvých kůží, zatímco lidé trpí hladem. Řád nás vybízí, abychom pečlivě vnímali a studovali znamení doby a odpovídali adekvátně na její potřeby. Za nejdůležitější z nich považuje hnutí za spravedlnost a mír a péči o stvoření.

„Spravedlnost a mír znamená zamilovat se... každý den, každé ráno se znovu zamilovat do země a celého stvoření. Zamilovat se do každé lidské bytosti, která je můj bratr nebo sestra. A pokud neprožíváte tuto zamilovanost, není žádný důvod pro hnutí za spravedlnost a mír. Protože Spravedlnost a Mír není jakási ideologie, sociální práce, politika nebo pastore. Zahrnuje sice politické analýzy, sociální práci, kampaně, projekty a akce, ale není s nimi totožná. Je to záležitost lásky. Miluji lidi, každého jednotlivě, konkrétní, reálné lidi. A také zemi, která trpí nezodpovědným zacházením.

Hnutí Spravedlnost a mír může být definováno jako ‚zkušenost nekonečné lásky Boha k člověku a ke stvoření, zvláště k chudým, k obětem sociální nespravedlnosti, a naše odpověď na tuto lásku‘. Spravedlnost a Mír je způsob života, který je prozářen láskou k těm, kteří trpí. Bůh má nádherný plán pro planetu Zemi a lidstvo. A my jsme zděšení, protože ten plán je skutečně krásný, a realita je děsivá... Spravedlnost a Mír je nasažení za záchranu Božího projektu... Když Ježíš Kristus zemřel na kříži, nechtěl naše vzlyky a slzy. Chtěl, abychom ho následovali na kříž. Chtěl nám dát život a přátelství srdcí. Nemáme plakat nad odvrácenou stranou

skutečností, jako je globalizace, marginalizace, vykořisťování. Máme být učedníci, kteří následují Ježíše. Máme jít cestou Ježíše, který žádá, abychom byli bratři a sestry trpících. Ježíš žádá akci. Spravedlnost a Mír je akce, která má za cíl budovat přátelský svět.“

(Prakash Anthony Lohale, bývalý generální promotor pro Spravedlnost a mír)

Otázky:

1. Mělo by být stanoveno jakési studijní minimum pro dominikánského laika? Co a v jakém rozsahu by měl studovat?
2. Co byste doporučili do seznamu povinné literatury pro počáteční formaci? Co pro trvalou formaci?
3. Jaká znamení dnešní doby považujete za nejdůležitější? Souhlasíte s tím, že Spravedlnost, mír a péče o stvoření by měly být v centru našeho zájmu? Jakým způsobem můžeme tento požadavek řádu naplnit?
4. Vnímáte nějaká další důležitá „znamení doby“, na která je potřeba reagovat? Na co klást důraz, čemu se věnovat, co ze současných otázek je nutno zvláště studovat?
5. Bylo by reálné, aby vaše sdružení organizovalo otevřené studijní a debatní kroužky, biblické hodiny, čtenářské kroužky... pro farnost, mládež nebo jiné cílové skupiny?

Písmo: Jan 18, 36–38; Lk 1, 46–55

Světce: Bartolomeo de las Casas

červen 2019: Dominikánská teologická a filosofická tradice, Tomáš Akvinský

Za svou studijní a intelektuální pověst vděčí rád především nejslavnějšímu ze svých bratrů, Tomáši Akvinskému. Jeho nauka utvářela katolickou teologii po mnoho staletí. Dnešní teologie objevuje nové cesty, a Tomáš už není zdaleka tou hvězdou, která by určovala směr; ale pro nás dominikány září dál. Udává základní tón našemu přemýšlení o Bohu a světu, vrací nás k principům. Neděje se to však automaticky, samo sebou, jen tím, že jsme dominikáni. Tomáš by neměl být dominikánské zaklínadlo, ale živý člověk, se kterým vstupujeme do diskuze, od kterého se učíme vnímat svět Božím pohledem.

„Tomáš věřil, že abychom viděli věci, jaké jsou, musíme žít kontemplantivně. Kontempace je ono klidné, tiché otevření mysli vůči tomu, co je před ní: Boží slovo, osoba, rostlina. Je to ona pokojná přítomnost u toho,

co nejsem já, kdy vzdoruji pokušení si to přisvojit, vlastnit nebo používat. Znamená to dovolit druhému být odlišný, než jsem já, nesnažit se vtěsnat ho do svého způsobu uvažování. Musíme nechat své srdce a mysl otevřít, rozšířit se tím, co vidíme. ... Tato tichá kontemplativní otevřenost vůči druhým spočívá v tvrdé kázni překonávající naši sebestřednost, kvůli které vnímáme všechno a všechny podle sebe. Stát se pravdivým není jen intelektuální cvičení; je to výchova v nesobeckosti, v povolování našeho lačného stisku kolem světa. ...

Abychom tedy viděli svět pravdivě, musíme se naučit být pokorně a klidně pozorní. Potom podle Tomáše Akvinského spatříme dobrotu světa. Když Bůh dokončil stvoření, viděl, že to bylo velmi dobré. ... Dívat se na věci jako stvořené podle Tomáše neznamená vidět jen to, co máme před očima. Znamená to vidět, co se z nich má stát. Žalud je potenciální dub. Má-li někdo dobré oko na koně, dokáže se podívat na hříbě a vidět, jaký je v něm kuň, jenž se z něj má stát. Bůh tvoří věci tak, aby se rozvíjely a uskutečňovaly potencialitu svého bytí. Vidět plod znamená vidět dospělou lidskou bytost *in potentia*. Díváte-li se na svět takto, potom není až tak zásadně důležité určit, jestli se plod dá nyní náležitě definovat jako lidský. Když přemýšlíme o etičnosti potratu, tak není rozhodující, v jakém přesně okamžiku se plod stává člověkem. Díváme se na to, co Bůh stvořil a má se stát člověkem. Dívat se na lidskou bytost znamená vidět někoho, kdo je určen pro Boha. Vidět lidské bytosti jako stvořené, a ne jako nahodilé produkty evoluce znamená vidět bytosti stvořené pro cosi většího, než umíme říct. Starého tuláka žebrajícího u silnice nevidím správně, pokud v něm nevidím budoucího občana Království.“
(Timothy Radcliffe, Proč být křesťan)

Otázky:

1. Co a kdo je pro nás svatý Tomáš? Jakým způsobem čerpáme z jeho nauky a metody? Čím se jeho esenciální způsob myšlení liší od moderního „existenciálního“ pojmání skutečnosti? Neschováváme se za svatého Tomáše do minulosti, když máme čelit moderním otázkám?
2. Je dnes vůbec ještě použitelný? Můžeme argumentovat svatým Tomášem ve věku kvantových teorií, umělé inteligence, rovnosti pohlaví a náboženství? Pokud myslíme, že Tomáš a jeho metoda je stále aktuální, dokážeme ji aplikovat na současné otázky?
3. Zabýváme se ve sdruženích jeho naukou? Jakou podporu bychom k tomu potřebovali od asistentů sdružení či nakladatelství Krystal OP?

Písmo: 1 Kor 2, 6 – 3, 2

Ze života místních laických sdružení

MS Olomouc

V sobotu 9. února jsme na setkání volili novou radu sdružení. Z 26 členů s hlasovacím právem se nás sešlo 20. Členy rady byli zvoleni Gabriela Zdislava Kollová, Renata Jordána Schubertová, Kamil Jeroným Dopita, Jiří Reginald Machačík a Petr Bernard Oškera. Rada pak jako představenou sdružení zvolila Gabrielu Zdislavu Kollovou.

V sobotu 9. března jsme se účastnili postních rekolekcí. Zahájili jsme je přednáškou fr. Jana Rajlichy OP, který hovořil o době postní jakožto o období, jež je v životě křesťana analogií k exodu, a to nejen k exodu z Egypta, ale také exodu z Babylónu, a dále o pojetí postní doby jako cesty, která nás postupně vede od otroctví hříchu ke svobodě v Bohu. Přednášku uzavřel myšlenkou svatého Tomáše: Člověk je buď svobodný vůči Bohu a nesvobodný vůči hříchu, je jeho otrokem. Nebo je svobodný vůči hříchu a nějakým způsobem připoután k Bohu. Protože jsme stvořeni pro Boha, tak ta pravá svoboda pro nás je svoboda od hříchu a život s Bohem. Otroctví, z něhož jsme vyšli, je otročení hříchu, kvůli kterému je člověk neschopen žít s Bohem.

Jiří Reginald Machačík (redakčně upraveno, kráceno)

MS Rožnov pod Radhoštěm

Před dvěma měsíci jsme se rozloučili s naší milou sestrou Anežkou Zdislavou Adamcovou. Zemřela na Hutisku-Solanci ve věku 91 let.

Slova na rozloučenou si napsala sama v době, kdy se začala připravovat na smrt. Při pohřebním obřadu je přečetl její vnuk:

„Kdykoli jsem byla v těžkostech a potřebovala pomoc, Pán mi poslal vždy někoho, kdo v době nouze, kdy jsem nestačila, podal pomocnou ruku, aby mě podržel. Tak tomu bylo stále až do dnešního dne. Během života jsem se učila chápat, čekat, odpouštět, mít všechny ráda, neprožít čas marně. Mrzí mě četné slabosti těla i ducha, že jsem nemohla udělat pro Pána a pro bližní víc.

Omlouvám se a prosím o odpuštění všechny, které jsem nedokázala podepřít nebo které jsem zranila neuváženým slovem. Stále více cítím, že světlo lampy slábne, že se blížím ke konci své pozemské cesty. Denně posiluji svou víru s tím, že tato cesta nekončí pádem do propasti nicoty, ale pádem do otevřené náruče Boží. Věřím, že z mého umírání se stane návrat dítěte domů k Otci a setkání se všemi přáteli a rodinou. Celý život jsem se modlila: „Očekávám vzkříšení mrtvých a život věčný“. Věřím, že až zemřu, Bůh mě přijme tam, kde už nejsou žádné potíže a zármutek, ale budeme se společně radovat doma u nebeského Otce.

Drazí, těmito řádky se s Vámi loučím. Děkuji Vám za Vaši modlitbu, za Vaši lásku, za Vaše přátelství, za Vaši pomoc. Navzájem si odpouštějme. Děkuji Vám, když se zastavíte a pomodlíte u mého hrobu. Láska nestárne. Ať Vás posiluje Boží láska a ať Vás těší Boží naděje.“ Anežka Zdislava Adamcová

Marta Luzarová (kráceno)

MS Znojmo

Dne 31. ledna 2019 jsme ve Znojmě slavili výročí 150 let od založení místního sdružení laiků sv. Dominika. Oficiálně bylo naše sdružení založeno 1. ledna 1869, ale poněvadž je Nový rok pro takové akce poněkud nepraktický, přesunuli jsme oslavu na poslední čtvrtěk v měsíci, kdy se scházíme.

Mši svatou v kostele sv. Kříže celebrowal náš řádový asistent fr. Cyril OP. Při ní naše sestry Marie Klára Ochmanová a Eliška Johanka Juráková složily věčné sliby.

Po mši jsme pozvali farníky do sálu kláštera na prezentaci o laicích sv. Dominika, o terciářích obecně i o znojemském sdružení.

Znojenské sdružení vzniklo přijetím 25 bratří a sester. V roce 1930 mělo 47 českých a 152 německých členů. Členové mívali každou neděli společné modlitby, měsíčně přednášku řádového asistenta, účastnili se církevních procesí Božího Těla a růžencové slavnosti se svými prapory. Za totality probíhala setkání pochopitelně neoficiálně. Sdružení bylo obnoveno roku 1992.

Michaela Benvenuta Hobzová (kráceno)

Modlitba za dominikánské děti

Sestry a bratři, přináším Vám všem myšlenku z olomouckého sdružení:

V naší dominikánské rodině se docela často různě setkáváme, máme známé terciáře v různých místních sdruženích, známe řádové bratry, kongregační sestry, ze Znojma, Lysolají či sestry Zdislávky... Často, velmi často se nám stává, že když se setkáme, stočí se rozhovor k dětem. My laici máme děti a vnoučata, řádoví bratři a řeholní sestry zase mají neteře, synovce a znají různé děti z rodin v okolí své pastorace a činnosti. Prostě všichni ve svém okolí máme děti, malé, dospívající, dospělé. Děti, které nám leží na srdci; a přitom se nám často zdá, že nejdou k Pánu Bohu cestou takovou, jakou bychom si představovali, bojíme se o jejich víru, modlíme se za ně... Často se nám zdá, že výsledky jsou jiné, než bychom si zrovna přáli podle svých představ.

Napadlo nás, že bychom se mohli za tyto naše děti a vůbec za všechny děti, které jsou nějak spojeny s naším řádem, modlit společně. Vybrali jsme den 13. května, kdy se připomíná blahoslavená Imelda Lambertini, dominikánské dítě, které tolik toužilo po Pánu, a zároveň také památka Panny Marie Fatimské. Zvolili jsme modlitbu – desátek růžence „*Kterého jsi, Panno, v chrámě našla*“. Modleme se za děti, které nám leží na srdci, s důvěrou v přímluvu a pomoc Panny Marie, která sama prožila obavy při hledání Ježíše – alespoň o tom můžeme rozjímát.

Samozřejmě také mimo tento květnový den můžeme tomuto tématu věnovat krátkou modlitbu a vyprošovat pomoc dětem v našem okolí. S důvěrou, že Pán o nich ví.

Renata Jordána Schubertová

Paměť kongregace a ČODLF 4

Studium a zvěstování dobré zprávy (březen) a Důvěra ve studium (duben) se SM. Václavou Holubovou OP (*1942)

Březnové a dubnové studijní texty ČODLFu (viz OPusculum z února 2019, Příloha I–IV) se inspirují listem „Prameny naděje“ od fr. Timothyho Radcliffa. Autor se v nich zaměřuje na otázku, jak žít Dominikovou radostí a jakým způsobem předávat naději ve světě, který jí nedůvěřuje nebo na ni zapomněl. Jako lidé své doby tyto krize sice sdílíme, ale naším pravým úkolem je žít v nás samotných i ve druhých naději založenou na pevných Božích slibech života a štěstí. Jako jedno z možných řešení se nabízí studium, které však nemá být pojato jako nástroj k budování kariéry jednotlivce, ale jako naslouchání, odhalování smyslu a inspirace k tvořivosti. Studium hledáme pro sebe i pro druhé naději, již ale nemůžeme ztotožňovat s neurčitým optimismem ani s rozjívenou veselostí, ale s vírou, že v našich životech lze objevit smysl, nevynucený význam, čekající na odhalení. V době totality se dokola opakoval scénář, kdy ne každý mohl studovat nebo alespoň ne to, co by chtěl. Jednou z výrazně postižených skupin byli i „pobožní“. Přese všechnu perzekuci se ale setkáváme s lidmi, kteří nepřestali toužit po naslouchání a odhalování smyslu života, dokázali najít cestičky k určitým formám studia a v návaznosti na to předávali naději druhým. Takové rysy prosvítají i z životního běhu sestry Václavy.

Postupně vám umřela maminka i tatínek. V osmi letech se z vás stal sirotek a musela jste jít do dětského domova. Zní to dost beznadějně, existovala pro vás naděje? Jaké to bylo?

Nerada o tom mluvím, bylo to hrozné. Těsně po válce nebyly ani žádné vychovatelky. Posílali nám čerstvě vystudované učitelky, které se těšily na učení a místo toho dostaly umístěnku do děcáku. Nebyly tím nadšené. Navíc se tam každý rok střídaly, a tak nešlo ani s nikým navázat bližší vztah. Zvláště, když jsme je museli oslovovat „soudružko“. Byla to vojna. Každé ráno rozrazily dveře a hulákaly: „Dobré ráno, vstávat!“ Kdo se neprobudil hned, tomu strhly peřinu a nohy shodily na zem. I velké děti se tam pomočovaly a vychovatelky na ně potom křičely. Ani si nevybavuji, že bychom měli nějaké hračky. O naději jsem tehdy nepřemýšlela, ale více než padesát let po tom všem jsem potkala jednu kamarádku, se kterou jsem mívala společnou cestu do školy, a ona mi vyprávěla, že jsem ji tehdy zvala do děcáku slovy: „Lído, přišla nová paní kuchařka, ona je strašně hodná a představ si, budeme mít i buchtu. Přejď se na ni podívat, abys viděla, jak je hodná.“ Těchto pár vět ji prý provázelo po celý život. Když potom zažívala něco těžkého, vzpomněla si na tato slova a řekla si: „Jsou hodní lidé, musíš se rozhlédnout.“ Nikdy nevíme, jak a kdy se nám může vrátit to, co řekneme. Co z toho třeba dokáže dát druhému naději.

Byla jste v té době věřící? Mohla jste ve víře hledat oporu?

Nemohu říct, zda jsem byla, či nebyla věřící. Z domova jsem si to nesla s sebou, ale v prostředí dětského domova mi to vypadlo. Zpočátku jsme na mši chodili povinně, ale se změnami politické situace se zanedlouho nesmělo ani do kostela, ani na náboženství. Několikrát se mnou do kostela potají zašla babička. Vybavuji si, že na prvního máje mě vybrali, abych říkala básničku na tribuně. Báseň se jmenovala *Vyzvání na cestu*. V jedné sloce stálo: „A nerostou tam palmy a žhavé pinie, tam nezpívají žalmy na počest hostie.“ Najednou mi bliklo v hlavě: „To bylo pro tátu posvátné, nemohu to říkat!“ I přes vyhrožování vyhazovem jsem odmítla. Později mi došlo, jak jsou vjemy z prvních let života obrovsky důležité.

SM. Václava Holubová OP. Foto: Sestry dominikánky

Kdy nastala ve vašem životě změna, že jste se začala k Bohu obracet vědomě? Něco se změnilo, když jsem si tenkrát uvědomila, že to bylo pro tátu svaté. Chtěla jsem se dozvědět víc. Babička mi to ale vysvětlit nedokázala, měla pocitovou víru venkovana, ale všechno v této oblasti brala, že to tak prostě je. Jí to stačilo, ale pro mě to bylo málo. Chtěla jsem vědět proč, promyslet to, chyběly mi poznatky i zkušenosti. Na druhém stupni už jsem pravidelně utíkala z děčáku do kostela. Velmi důležité pro mě bylo, že jsem se dostala do kontaktu s katechetkou, kterou jsem znala z dětství. S ní se dalo o víře diskutovat. Půjčovala mi i knihy, bavilo mě si v nich číst, dozvídat se nové věci. Knihy mi ale v děčáku opakovaně nacházeli, brali a pálili.

Na jedenáctiletce jste studovala ve svíravých 50. letech. Stará gymnázia se svým zaměřením a atmosférou byla pohřbena. Byli tam ještě vyučující, od kterých by bylo možné se něco dozvědět o víře?

Ne, to všechno bylo pryč. Dobře to mohu ilustrovat na latině. Protože ji nemohli jen tak vymazat, nabídli nám ji jako výběrový předmět. Hodně z nás, většinou věřících studentů, si ji vybralo, ale evidentně nám v tom mělo být zamezeno. Po různých obstrukcích dali latinu souběžně s jiným předmětem a tím pádem nás z ní vyhodili. Latinář byl takový šplhoun a ani se nijak nesnažil. Oběma stranám bylo jasné, o co jde. Latina rovnala se církvi. Je pravda, že jsem tam chtěla chodit kvůli kostelu, kde bylo vše latinsky a já jsem tomu chtěla rozumět a umět to. Tehdejší velké změny ve vzdělávání mi připomínají ještě jednu situaci. Do ročníku nade mnou chodil František Radkovský. Tenkrát zrušili v rámci změn i logiku. Pamatuji si, že seděl u lavice, listoval učebnicí logiky a přitom říkal: „To bude ale národ hloupý, zrušili logiku a lidi přestanou myslet.“ Ale oni by přestali myslet, i kdyby tu logiku nezrušili. Krok do minusu to ale jistě byl.

Nebylo to pro vás demotivující, když jste viděla, že pedagogický sbor se takto staví k víře? Neztrácela jste při takovém studiu víru, naději v Boha? Ovlivňovalo vás to nějak?

Ovlivňovalo, ale spíše naopak. V 9. třídě jsme dostali dotazník, kde byly také tyto otázky: „Věřím v Boha a proč? Chodím do kostela a proč? Modlím se a proč?“ Na radu pana faráře jsem tyto otázky proškrtla a stejně se zachovali i spolužáci. Byl z toho velký malér, protože jsme tím vlastně bojkotovali dotazník soudruha ředitele. Chtěli nás sice zastrašit, ale nakonec se to obrátilo proti nim. Vyprovokovali nás, abychom přemýšleli *proč*, a to bylo pro mnohé něco nového. V rámci boje proti církvi jí tím vlastně oklikou pomáhali, donutili nás přemýšlet, ale přesně v opačném duchu, než potřebovali. Zase by se zdálo, že je to beznadějně, jenže tak to nebylo.

Po maturitě jste měla kvůli nevyhovujícímú kádrovému posudku problém najít si práci, mnoho nechybělo a režim z vás udělal příživníka. Nakonec vás zaměstnali u stroje ve fabrice MOTORPAL. Jaké to pro vás bylo? Měla jste vůbec nějaké vyhlídky do budoucnosti?

Radši ani ne. Nebyla jsem tam šťastná a nevěděla jsem, co dál. Ladislavovi Kubíčkovi jsem kdysi vyčítala: „Pořád říkáš, že vše má být podle vůle Boží. Kdyby Pán Bůh nechtěl, abych byla ve fabrice, tak tam nebudu, ale jsem tam, tak to asi Pán Bůh tak chce. Nevidím v tom ale pro sebe smysl, abych jenom do něčeho vrtala, pak šla domů, a tak pořád dokola. Myslím si, že by to mělo být něco jiného, ale absolutně nevím co.“ On mi řekl, že to poznám, když mě Pán Bůh bude chtít jinde, a pokud budu chtít, půjdu za tím.

A poznala?

Ano, brzy nato jsem se dostala do kontaktu s dominikánskými terciáři, a to bylo ono. U nich jsem našla naději, že to všechno má nějaký smysl. Po přečtení knihy *Cesta apoštolské svatosti, Třetí řád sv. Dominika* od Reginalda Dacika jsem věděla, že jsem na svém místě. Vnímala jsem, že současnému světu chybí apoštolát slova. Evangelizace jako taková nepřipadala v úvahu, ale zde jsem nacházela způsoby, jak se lidem přiblížit a nenápadně mezi nimi šířit víru. Vše bylo přísně tajné a museli jsme dbát o bezpečnost – beze jmen, bez časů. U terciářů jsem se konečně dostala k dobré literatuře, měli jsme i různá duchovní cvičení a tajná setkání, kde jsme diskutovali nad prostudovaným materiálem. Konečně jsem měla z čeho čerpat a předávat to dál lidem kolem sebe.

Nakonec se vám podařilo najít si práci u dětí s postižením ve Vincentinu na Velehradě, vnímala jste to jako Boží vůli?

Ano, službu lidem jsem přijala jako Boží vůli. Když jsem o tom uvažovala, tak mi jeden kněz řekl: „Vyrůstala jsi bez lásky a víš, co to je. Tak běž a vždycky si u toho člověka řekni: ‚Jsi to ty, Pane?‘ A kdyby se ti zdálo, že ne, tak se seber a běž od toho.“ V praxi to nebylo vždycky jednoduché, a tak jsem si říkala: „Pane, já vím, že jsi tam, i když zmrzačený.“ Muselo to mít tento rozměr. Ale pořád ve mně hlodalo ještě něco jiného. Čím více jsem se vzdalovala od dětského domova, tím víc jsem si uvědomovala, jak je to tam nelidské. Kdyby to šlo, tak bych tam bývala hned letěla těm dětem pomoci, ale to nepřipadalo v úvahu.

Dálkově jste vystudovala střední zdravotní školu, dalo vám to něco, z čeho jste mohla rozdávat?

Dalo mi to mnoho, i na rozdávání! Chodila jsem do speciální třídy, kde byly z většiny řeholnice a jeden řeholník. Tam jsem lépe poznala dominikánky a kolem Pražského jara se mi podařilo k nim vstoupit. Studium na zdravotní škole jsem vnímala tak, že čím více o tom budu vědět, tím bude má péče lepší. Ošetrovatelskou techniku jsme se tam naučili výborně, celé to ale mělo jeden nedostatek. Učili nás péči o tělo, ale péči o duši, i obyčejnou „člověčí“, jsem tam postrádala. Jedna učitelka ale studovala ještě u sester františkánek, a to bylo velmi znát. Vysvětlovala nám, že musíme na pacienta mluvit, usmívat se na něj. Tato naše speciální třída působila navíc i misijně. Učitelé všude říkali, že s námi nemají žádný problém, že svědomitě plníme povinnosti a že náš vztah ke studiu je slušný. To dělalo řeholníkům, a tedy i církvi dobrou vizitku.

Už jako dominikánka jste roky pracovala v domově důchodců v Buchlovicích. Byla jste neustále obklopena starými lidmi, kteří přirozeně umírali. Jak se vám zde dařilo předávat jim Krista? Naději?

Byli to lidé hlavně ze Slovácka, kteří byli v podstatě věřící. Téměř denně tam byla mše, několikrát za rok mohli obyvatelé ke zpovědi. Nikoho jsme nenutily, spíše na sebe ti lidé působili navzájem. Hodně přesvědčivé pro ně bylo vidět, že neklidný umírající člověk se po zaopatření najednou úplně uklidnil. Na vícelůžkových pokojích každý viděl, že se s umírajícími modlíme a díky modlitbě je smrt v podstatě klidná. Někdy měli obyvatelé bolesti, které třeba nešly úplně zabrzdit ani morfiem, sedly jsme si k nim, modlily jsme se s nimi, mluvily jsme s nimi o utrpení, že ho mohou obětovat za své příbuzné, že to má smysl. Najednou ten odchod nebyl tak beznadějný, čekal na ně věčný život. Nešlo tedy o prvotní evangelizaci, ale o připomenutí a přejítí přes rozhraní mezi životem a smrtí. Jednou jsme zavolaly i kněze jiné konfese, pastor i příbuzní byli mile překvapeni, že nikoho nelámeme. To bylo také dobré svědectví. To, že obyvatelé začali třeba po letech přijímat svátosti, působilo i na jejich rodiny. Často se stávalo, že i oni začali opět aktivně žít v církvi. Na nás bylo především to, abychom příbuzné podporovaly po lidské stránce.

Jak fungovala příprava na svátosti?

My sestry jsme musely být opatrné, aby nás někdo neudal, mohly bychom snadno všechny vyletět. Nebály jsme se o sebe, ale o ty lidi. Měly jsme ale své nepřímé metody. Jednak o svátostech informovaly některé svědomité babičky a jednak jsme se snažily do toho zapojit civilní zaměstnance. Jedna zdravotní sestra si to s naším odchodem v roce 1986 vzala na starosti a dodnes do domova jezdí a hlídá, kdo je na umření, aby mu zavolala kněze. Nic na tom nemění ani to, že je jí skoro 90 let.

Co to znamená, že jste musely být opatrné? O čem jste s obyvateli nemohly mluvit?

Fungovalo pravidlo, že ohledně náboženských záležitostí jsem jim mohla vyhovět, ale nesměla je přesvědčovat. To by mě samozřejmě ani nenapadlo, ale tehdy fungovala jiná měřítko. Stačila by třeba jen obecná otázka a dalo by se to použít proti nám. V praxi platilo, že „není žalobce, není soudce“. V podstatě se to tolerovalo, jenomže občas tam přišla nějaká kontrola a nebylo jasné, na co. Nikdy jsme si nemohly být úplně jisté. Samy jsme byly přesvědčené, že by se nás vedoucí zastal, že „ty babky jsou stejně pobožné“. A dokaž to, kdyby někdo řekl, že jsem ho přesvědčovala. Tehdy nešlo kázat o Pánu Bohu přímo. Ale lidé si srovnávali, jaké na ně jsme, a řekli to i svým dětem, na které to mělo vliv. Šlo o to, vytvořit jim dobré prostředí k životu.

Byla jste tam svědkem i nějakého velkého obrácení?

Ano, třeba jednou jsme přijaly jako novou sanitárku komunistku. Braly jsme to tak, i když samozřejmě panoval strach, aby nedonášela. Zacvičily jsme ji, vzor-

ně pracovala a sloužila lidem. Nějaký čas po tom, co jsme z Buchlovic odešly, začala chodit do kostela, a pak dokonce začala dělat kostelnicí. Nijak jsme jí ale nepřesvědčovaly. Vždycky je to o vztazích a nemusíš třeba o Pánu Bohu ani nic říct, stačí prostý úsměv nebo podání ruky. Často tím sdělíš víc, než kdybys řekla: „Já věřím v Boha, Otce všemohoucího.“ Ne, že bych zbožné řeči odsouvala, ale zaprvé se domluvme jako lidé. Vždycky nejsou nejlepší „svatý řeči“, lidé se dívají na to, co a jak děláš. To se nám v Buchlovicích vyplatilo i vůči zaměstnancům.

Kolem vás byl tuhý komunismus, pořád jste byla pod kontrolou. Uchovala jste si v takových podmínkách radost?

Uvědomovala jsem si, že ti lidé nejsou zvědaví na nějakého škarohlída. Mně bylo dobře, a když je ti dobře, tak ti můžou komunisté vlézt na záda.

A obecněji, existuje pro vás nějaká spojnice mezi studiem a radostí?

Ano, existuje. Největší radost mám tehdy, když tím mohu pomoci druhým. Často se mi děje, že to, co si přečtu a prorožímám, brzy předávám dalšímu člověku. Velkou radost mám, když se za někoho déle modlím a najednou narázím v knize na pasáž, která je přesně pro něj. A nejsou to jednoduché situace, různé těžké nemoci či životní krize. Některé věci, které jsou pro nás v klášteře skoro samozřejmostí, mohou být pro člověka zvenku úplné objevy. Je na nás, abychom se nebáli druhé obohatit. Abychom mohli radost zakoušet, musíme se dostat od „věřím v Boha“ k „věřím Bohu“. Mezi tím může být hrozně dlouhá doba. Chce to chytit duši oběma rukama a postavit ji tam, kde má být. A to jsou všechno věci, ke kterým člověk dojde studiem, modlitbou a Boží pomocí. I když tomu třeba neříkáme studium, tak bez toho by nebylo nic. Nejde jen sedět a říkat si: „Pán Bůh mi vždycky vnukne, co mám dělat“, to by bylo moc odvážné.

Co pro vás jako pro dominikánku znamená naděje? Z čeho ji čerpáte?

Já bych to otočila. Bez naděje je to tak na špagát. Jsou situace, se kterými si lidsky nejsi schopná poradit, a ony jsou schopny tě udupat. Naděje tkví v tom, že víš, že je Někdo, kdo tě v tom určitým způsobem nenechá. Také může pomoci uvažování nad tím, co mi říká můj patron (křesťní, biřmovací, řeholní). A najednou zjistíš, že jsou tady osoby nebo jistoty, se kterými jsi schopná naději vytvářet. Spoléhat se na sebe je hloupost, spoléhat se jen na lidi je také většinou hloupost, pak už je Pán Bůh a svatí – sem je potřeba svou naději vložit.

Děkuji mnohokrát sestře Václavě, že nás provedla stezkou svého života, která od počátku vede náročným terénem, v němž by byly některé její úseky bez naděje nepřekonatelné. Přeji jí, aby (nejen) při studiu stále upevňovala naději sobě i všem, jejichž cesty se s tou její zkrří.

SM. Vincenta Vodáková OP

A kdyby Kristus nevstal?

Z kázání fr. Davida Macaira OP o vigilii zmrtvýchvstání

Fra Angelico: Vzkříšený Kristus. Foto: Wikipedia

Běda nám! Jak směšní bychom byli, kdyby Kristus nevstal. Ten oheň, ta spousta čtení, to kadidlo – celá ta naše slavná liturgie by byla jen ubohou a prázdnou podívanou. Prázdnou, jako jsou prázdná ona velikonoční čokoládová vejce. Zvenku vzbuzující nadšení, plná příslibů – uvnitř pouhá dutina, prázdnost, zklamání. Kdyby Kristus nevstal, *marná by byla naše víra*, jak říká Pavel, *byli bychom nejubožejší ze všech lidí*.

Totíž: kdyby Kristus, *prvorozený z těch, kdo zesnuli*, nevstal z mrtvých, jakou cenu by měl náš život? Popravdě, za moc by to nestálo. Jestliže Kristus nevstal, náš život je

jen krátkou epizodou vtěsnanou mezi dvě nicoty. Nic před ním, nic po něm. Taková závorka uprostřed ničeho.

Co se týče té první nicoty, nicoty „před“, tak ta tvrdí, že lidský život je dílem naprosté náhody a zbavuje tak smyslu existenci každého z nás. Říká nám: není žádný důvod, proč tu jsi, není to proto, že by tě tu někdo chtěl, natož, že by tě miloval, tvoje existence je docela nahodilá, nepodstatná. Jsi tu jen shodou okolností. Ta první nicota tedy ničí to, co jsem, mou lidskou důstojnost, protože tvrdí, že kdybych nebyl, tak by se vlastně nic moc nezměnilo.

Ta druhá nicota, nicota „po“ je však snad ještě horší, protože činí zbytečným všechno to, co dělám. Její logika je jasná: Jestliže můj nynější život nemá jinou budoucnost než smrt, proč bych měl něco dělat pro jakési vyšší dobro? Jestliže není jiná existence, jiný život než tady na zemi, proč nemít jako jediný cíl okamžité potěšení? *Jezme a pijme, protože zítra umřeme*, vykřikuje svět! A měl by pravdu! Jestliže není žádné „po“, ale jen nicota, pak to naše zatvrzelé úsilí sloužit jakémusi Stvořiteli všeho, abychom od něj, v budoucnosti, která neexistuje, získali velikou odměnu – to, slušně řečeno, nedává smysl.

Ale Kristus z mrtvých vstal, a to jako první z těch, kdo zesnuli. Celá dnešní liturgie o tom svědčí: Život člověka není pouhou závorkou. Náš život se nedá – a nesmí! – redukovat na jakousi nahodilou epizodu mezi dvěma

nicotami. Člověk je osoba, stvořená k obrazu Božímu, stvořená pro věčnost, stvořená pro vzkříšení! Není-li tomu tak, lidský život nemá žádný smysl, nestojí za nic.

Kristus z mrtvých vstal, a to jako první z těch, kdo zesnuli. Bratři a sestry – i my vstaneme z mrtvých! Říkám vám to, protože nám to Bůh zjevil a protože je to vepsáno do našich duchovních genů. Tak jako skutečnost, že jsme hnědoocí či blondatí... je zapsána už v plodu, podle genů rodičů! Tak vzkříšení je vepsáno v těch, kteří byli učiněni k obrazu a podobě Boží; tak vzkříšení, duše a těla, je cestou těch, kteří se skrze křest stali bratry Syna člověka, *prvorozeného z mnoha bratří, Ježíše Krista.*

Kristus vstal z mrtvých, a proto nejsme směšní. Jsme proroky. Kristus vstal z mrtvých a všichni lidé se to musí dozvědět. Náš velikonoční oheň nikdy nebude dost vysoký, naše liturgie, duchovní kult vzdávaný jedinému pravému a velikému Bohu, Ježíši Kristu zmrtvýchvstalému, nebude nikdy dostatečně nádherná, aby zvěstovala tuto zprávu. Je to otázka života a smrti, v níž jde o důstojnost člověka a o smysl jeho života. Jestliže ji svět neuslyší, *mám strach, jak říká básník, že konec tohoto světa bude velmi smutný.*

Přeložil fr. Gabriel Malich OP

Postní kasičky

Dobu postní pravidelně zahajují postní pokladničky. Obráťte se, číňte pokání, a nenacpávejte si břicha. To, co si odřeknete, dejte do pokladničky. Všichni si poslušně kasičku odnesou domů, ale jak je to s tím odříkáním?

V málokterém kostele uvidíme generální ředitele, bankéře nebo realitní makléře. Jsou tam důchodci, postižení s invalidním důchodem, rodiče se spoustou dětí. Většinou žijí z ruky do huby. Kdyby se zpozdlila výplata o den, už by neměli co jíst. Po celý rok se cítí zahanbeni, když se vybírá do košíku a oni se snaží nenápadně vhodit pětikorunu. Je na to takový oblíbený trik: Musí se držet v ruce tak, aby bylo vidět shora zápěstí, ale ne obnos v prstech. A pak přijde půst, a další stud. Zase po mně chtějí peníze, ale kde je brát?

Je pravda, že nebýt štědrých a velkorysých dárců, charita by to mohla zabalit a v kostele by třeba nešla elektrina. Ale proč se stále předestírá, že almužna znamená dát peníze? Jestliže almužna znamená něco si odříct a věnovat potřebnému, vůbec to nemusí být jenom peníze. Dědečkové a babičky věnují často svůj čas dětem. Je to čas, kdy by mohli odpočívat nebo být aktivní, jak je dnes v módě, a jít sportovat. Ale z lásky k dětem si odpočinek odřeknou a naslouchají vnoučatům. Mnohdy ani netuší, že je to vlastně almužna.

Když vám někdo ukřivdí, dluží vám omluvu. Tím, že mu dluh odpustíte (může to být i skutečný finanční dluh), dali jste mu cennou almužnu. Navíc odpouštěním se připodobňujete Bohu, který je nejvyšší milosrdný.

Pokud se vám podařilo projít církevním sítím, takže jste řádně pokřtění, biřmovaní, ani nejste rozvedení a modlíte se pravidelně breviář, můžete dojít k názoru, že jste spravedliví a hlavně spravedlivější než ti hříšníci, kteří v něčem selhali a nemůžou teď chodit ke svátostem. Pro vás může být velkou almužnou, když slevíte ze své vlastní svatosti a projevíte milosrdenství hříšníkům. Když místo jejich vyhánění z kostela budete přemýšlet, jak jim v rámci možností, které nám církev dává, pomoci dojít ke Kristu. Když se snížíte na jejich úroveň a podáte jim pomocnou ruku.

Když začneme takto chápat almužnu, jako proměnu svého srdce, aby nám Bůh mohl „vzít srdce kamenné a dát místo něj srdce z masa“, pak nastane milostivé léto Hospodinovo, otroci budou propuštěni a s radostí můžeme očekávat velikonoční ráno.

Jitka Hosanna Štěpánková

OPusculum

Časopis české dominikánské rodiny

Vydává Kazatelské středisko České dominikánské provincie

Redakce

e-mail: opusculum@op.cz

Fr. Gabriel Malich OP (gabriel@op.cz)

S. Marie Pitterová OP (monialesop@volny.cz)

S. M. Guzmanová Valentová OP (guzmana@dominikanka.cz)

Lenka Bernadetta Nezbedová (Nezlenka@seznam.cz)

Jiří Reginald Macháčik (machacik@volny.cz)

Jan Jáchym Beneš (jachym@op.cz)

Fotografie na obálce:

1. s. | Fra Angelico: Ukřižování. Foto: Wikimedia Commons

2. s. | Nové knihkupectví Oliva. Foto: SM. Guzmanová Valentová OP

Bankovní spojení pro dary: č. účtu: 268154211/0300 v. s.: 290

Uzávěrka příštího čísla: 15. 5. 2019

<http://opusculum.op.cz>

Pouť dominikánské mládeže ke sv. Zdislavě

Společenství, putování, katecheze, osobní a společná modlitba

Písmo, spacák, karimatka,
dobré boty

a 300 Kč

Cvikov – Jablonné v Podještědí **14. - 16. 6. 2019**

Z obsahu

Boží šněrovačka

Výzva k modlitbám za povolání

Dopis k misiím

130. výročí vzniku České kongregace sester dominikánek

Program formačního setkání laiků

A kdyby Kristus nevstal?

<http://opusculum.op.cz>

Adresa redakce:

OPusculum

Klášter dominikánů Olomouc

Slovenská 14, 779 00 Olomouc 2

e-mail: opusculum@op.cz

Výtisk zdarma. Distribuce za cenu poštovního a balného. Objednávky na adrese redakce.